

KO JE RASRDIO SUNCE...

Kao da je prognoza o suncu iz prvog biltena i predstava iz Čitluka u kojoj se govori o velikoj suši izazvala gnjev neba, pa je navuklo olovne i teške oblake ne dajući suncu ni da proviri.

Ono u smislu „Ta ćete se vi petljati u Božije stvari.
Eto vam sada.“

Jučer cijeli dan kiša.

Međutim, nije mogla omesti vjernu publiku koja je u velikom broju došla pogledati domaćine.

Zaista se od srca izvinjavamo onima koji nisu uspjeli doći do karte, pa su se po onakvom nevremenu morali vratiti.

Nadamo se da će nam oprostiti, a mi im obećavamo da ćemo ubrzo napraviti reprizu „Đavoljeg posla“.

Đavo će ga znati zašto publika toliko voli ovu predstavu, jer ovo je četvrto igranje u Bugojnu, i svaki put se „tražila karta više“.

Odlična predstava.

Posmatrao sam publiku kada je izlazila sa predstave.

Svi su bili ozareni, a đavolski je teško u današnje vrijeme navući osmijeh na nečije lice.

I, da ostane na njemu.

Čestitke članovima Teatra FEDRA koji svake godine sami sebi postavljaju sve više standarde.

Večeras nam dolaze Banjalučani, Gradsko pozorište Jazavac sa „Magarećim godinama“.

Skoro svi smo morali u toku odrastanja bar jednom pročitati „Magareće godine“.

Ćopić je snažno obojio naša djetinjstva.

Belindi Božičković i njenoj ekipi želimo da se razigraju i dopru do srca naše publike.

Hajde da se zabavljamo!

P. S. Kiša i dalje pada.

Ko je rasrdio sunce?

IN MEMORIAM

**VERA MUZAFERIJA
(1958.-2015.)
TEATAR „TOTAL“ VISOKO**

OKRUGLI STO...

ĐAVOLJA POSLA

SENADA MILANOVIĆ

Strajo Krsmanović je komplementirao večerašnju izvedbu i priznao da ga posebno raduje činjenica što će težište okruglog stola, htjeli mi to ili ne, biti sam glumac, u skladu sa tematikom kojom se bavila ova predstava. Vjeruje da podatak da je autor teksta po kojem rađena večerašnja predstava sam glumac treba biti ključ njene analize.

Senada Milanović je na samom početku željela objasniti porijeklo teksta, budući da je on nepoznat široj javnosti. Zahvaljujući prijateljstvu sa određenim ljudima iz Niša uspjeli su doći do Miroljuba Nedovića, autora teksta po kojem je rađena predstava, koji im je dao dopuštenje za njegovu korekciju u skladu sa potrebama ansambla. Ovom prilikom se još jednom zahvalila autoru na ustupljenom tekstu, s obzirom da FEDRA kao amatersko pozorište ne uzima tekstove koje moraju plaćati. Kao jedan od ograničavajućih faktora pri izboru teksta se nametnula i dostupnost glumaca, tako da priznaje da su na neki način prilagodili tekst sebi, što je pored ostalog rezultiralo i isključivanjem jednog lika iz predstave. Prilikom podjele uloga obratila je pažnju na to da glumac odgovara liku kako fizionomijom, tako i harizmom i energijom koju treba iznijeti. Iako na prvi pogled tekst ne izgleda zahtjevno, smatra da je progovaranje o problematici amaterske glume njegov otežavajući faktor. Dodatnu snagu tekstu daje i razotkrivanje spoznaje da čovjek ipak očekuje priznanje za urađeni rad, koliko god to ne želio priznati samom sebi.

Strajo Krsmanović je konstatovao da se na samom početku nameće ideja da se radi o jednoj repertoarskoj predstavi uz koju ćemo se dobro zabaviti. Slijedeći temeljnu ideju da je suština pozorišta gluma, a suština glumca „negluma“, podcrtao je tvrdnju da „odglumljena gluma“ nema značaj kao takva, za razliku od glume koja izlazi kao dio glumčeve nutrine, što omogućava uspješnu interakciju sa publikom i dovodi da publika povjeruje glumcima. Zahvaljujući snazi aktera večerašnja predstava je suštinski postavljena hrabro i snažno.

Faketa Salihbegović-Avdagić je čestitala ansamblu na uspješnoj izvedbi. Zanimalo ju je zašto su predstavu postavili baš na maloj sceni i koliko je intervencija odrađeno u odnosu na originalni tekst.

OKRUGLI STO...

Senada Milanović je rekla da je razlog izbora male scene dvojake prirode. Prvenstveno su se odlučili na malu scenu zbog mogućnosti interakcije sa publikom koju ona pruža, za razliku od otuđene velike scene. S druge strane iz tehničkih razloga nisu bili u mogućnosti postavljati predstavu na velikoj sceni izvjestan period, te se izbor male nametnuo kao najlogičnije moguće rješenje. Kada su u pitanju intervencije na tekstu, pojasnila je da su, pored već navedenog isključivanja jednog lika iz predstave, morali vršiti i određene jezičke intervencije u smislu korekcije žargonizama. Odlučili su se za song iz „Sjećaš li se Dolly Bell“ kao zamjenu za prvobitni relativno nepoznati song za naše područje. Ono na čemu su najviše radili jesu odnosi između samih likova koji u tekstu nisu bili dovoljno razrađeni. Navela je kao primjer odnos kritičara i higijeničarke kojem je po njihovom nahođenju dodan prizvuk koketiranja, te scenu sa pojavljivanjem đavola, koga su iz klasike odlučili smjestiti u vrijeme Džon Vejna. Kraj predstave je preuzet iz filma „Balkanski špijun“.

Faketa Salihbegović- Avdagić je još jednom pohvalila ansambl, jer je i sama kao glumica svjesna koliko zahtjeva treba ispuniti za uspješno igranje na maloj sceni, što su oni stoički iznijeli.

Slađana Zrnić, član Narodnog pozorišta Banja Luke, se pridružila čestitkama glumačkom ansamblu na fantastičnoj izvedbi. Prema njenom mišljenju rješenja oko fotografija su nespretno izvedena, ali to ne narušava kvalitet predstave. Posebno je pohvalila uključivanje rendgenskih snimaka u scenografiju. Ono što nju fascinira jeste način na koji su ljudi u amaterizmu odigrali predstavu na profesionalnom nivou. Nije krila svoje oduševljenje nenametljivim rediteljskim intervencijama, gdje se kroz jedan brehtovski otpor progovara o problematici.

Aleksandru je zanimalo koliko je bilo potrebno vremena za izgradnju likova u koje se transformiše Vojislav Vučić, te da li se glumac oslanjao na neka kulturna djela ili je inspiraciju pronalazio u sebi.

Amel Ugarak je priznao da je transformacija u brojne likove zahtijevala dugotrajan rad. Inspiraciju za donošenje svog lika publici pronalazio je u sebi, a najteže mu je bilo odraditi scenu iz „Balkanskog špijuna“.

Ljiljana Čekić, koja kako sama kaže već treći put gleda ovu predstavu, također se pridružila čestitkama ansamblu. Večerašnju predstavu je okarakterisala kao šarmantnu i sposobnu da drži pažnju publike. Napravila je komparaciju sa prijašnjim izvođenjima i priznala da joj se više dopada večerašnja na maloj sceni, u odnosu na izvedbu u Laktašima, gdje između ostalog nije uspjela uočiti ni zanimljivu scenografiju sa rendgenskim snimcima. Ovaj ansambl iskusnih glumaca je prema njenom mišljenju visoko postavio ljestvicu na ovogodišnjem Festivalu, a posebno je izdvojila Amela Ugarka, koji ju je pozitivno iznenadio. Zamjerku je uputila na račun samog teksta u kojem se pisac previše oslanja na domaću dramsku literaturu, usljed čega se manje upoznata publika može pogubiti, kao i na preuzimanje kraja, koji je Senada Milanović uspješno popravila svojim rediteljskim intervencijama.

Sulejman Bosto nije krio oduševljenje što rast teatarskog festivala prati i rast FEDRE kao ansambla. Predstava je odigrana sa glumačkom inteligencijom, uz naglašen kolektivni glumački osjećaj. Iako je ovo vrsta predstave koja je u nomenklaturi pozorišnih žanrova okarakterisana kao komedija, on ju je i večeras čitao onako kako se svaka ozbiljna komedija mora čitati, ukoliko ne želimo da se svede na puku zabavu i šarmantno koketiranje s publikom.

OKRUGLI STO...

Ona makar u intenciji u pozadini krije ozbiljnost koja se ogleda u samosuočavanju pozorišta sa samim sobom, drugim riječima u gledanju pozorišta u vlastitom ogledalu. Smatra da savez glumca sa vragom funkcioniše izuzetno uspješno, što je prema njegovim riječima ujedno i velika hipoteka svakog umjetničkog poziva. Njegova zamjerka ide na račun eksplicitnog komentara koji je za njega previše doslovan, a ne brehtovski, obzirom da podcrtava ono što već znamo. Svjestan je da bi većina „postmodernističkih fanatika“ pohvalila tu intertekstualnost, što ni sam ne vidi kao problem kada ona dobro funkcioniše, ali u ovoj večerašnjoj predstavi mu se nije učinila kao neophodno i sretno rješenje.

Nedžad Ibrahimović dijeli Bostino mišljenje da ubačeni brehtovski dio nije bio potreban. Sa oduševljenjem je priznao da dugo nije imao priliku pogledati ovako uspješno realizovanu komediju, gdje se kroz igranje stereotipima progovara o jednoj ozbiljnoj problematici. Ovo djelo je prema njegovim riječima na tragu najboljih Kovačevićevih tekstova. Scenografiju doživljava kao ironiju koja nam otkriva šta se nalazi iza pojavnosti teatra. Predstavu je okarakterisao i kao jedan vid historije pozorišta koja se bavi temeljnom problematikom od samog postanka pozorišta.

Ljiljanu Čekić je zanimalo zašto su se odlučili za kostim Djeda Mraza, te joj je Amel Ugarak pojasnio da jedan od razloga leži i u činjenici da je ovakav vid korištenja navedenog kostima rijetko viđen u pozorištu, a imamo ga priliku gledati u većoj mjeri u holivudskim filmovima, te su željeli vidjeti kako bi funkcionisao u predstavi i ostali mu dosljedni i do današnjeg dana.

Strajo Krsmanović je još jednom naglasio vrijednost amaterskog pozorišta koja se ogleda prvenstveno u vjeri i entuzijazmu s kojim glumci ulaze u jednu ovakvu predstavu, čime se i postiže njena uvjerljivost.

Mugdim Avdagić smatra da je večerašnja predstava, koja je prije svega uspješno zadovoljila apetite publike, daleko ozbiljnija nego što to izgleda na prvi pogled. Budući da je i sam glumac svjestan je značaja koji jedna pozorišna kritika ima u pogledu određivanja života same predstave nakon održane premijere, bez obzira na uloženi trud i novac tokom rada na istoj. Dopadaju mu se rediteljske intervencije pomoću kojih se komični dio dovodi u ozbiljne vode preko fleš monologa.

Vojislav Vujanović ističe da i u ovoj predstavi imamo priliku vidjeti traganje za humorom kroz nasilje, što nije rijedak slučaj u pozorištu. Komično je smješteno u kontekstu teksta, a u prvom planu se nalazi drama. U prvom sloju predstave uočavamo egzistencijalne probleme, gdje Vujanović kao primjer navodi kako glumca, tako i kritičara, koji svoj posao dovodi do besmisla. Jakša Pecarski nije svjestan ozbiljnosti posla kojim se bavi, govoreći u više navrata da je to „samo kritika“, a prema selektorovim riječima ukoliko se ne ulazi u bit same stvari, onda je ona bespotrebna. Rediteljka je morala napraviti nekoliko unutarnjih rezova da bi u kontekstu pronašla humorni arsenal. Priznaje da ga ne iznenađuje što je Amel Ugarak tako uspješno donio sve uloge, ali je pozitivno iznenađen Velagićem za koga nije znao da sa takvom realističnošću i lakoćom može igrati komičnog lika, obzirom da ga je doživljavao kao glumca koji nosi karakter dramskog. Velagić je uspio iznijeti dozu komičnog koja ne samo da zadovoljava publiku, već uspješno problematizira nove probleme i dovodi do saživljavanja glumca i kritičara, dva naoko oprečna zanimanja, naglašavajući da su oprečna samo onda kada kritičar pronalazi negativnosti u predstavi i njih nastoji ovjekovječiti, za razliku od drugih koji pokušavaju proniknuti u unutrašnji nukleus čovjeka. Pohvalio je Senadu Milanović koja je uspjela iskoristiti duhovni potencijal glumaca i prepustiti ih igrivosti, a onda kada bi ta igra posustala poslužila se mizanscenom i gestom koje je bilo u izobilju.

Strajo Krsmanović je još jednom izrazio zadovoljstvo zbog interakcije na okruglim stolovima uz želju da se ona nastavi i na sljedećim druženjima.

KNJIGA UTISAKA...

„ĐAVOLJA POSLA“

TEATAR „FEDRA“ BUGOJNO

Odlična predstava!! Sve pohvale za režiju.

Cucu

Jedna od najboljih do sada u izvođenju bugojanskih amatera.

N.N.

Extra predstava!

Vela

Like za Senadu!

Mini Senada

Fenomenalna predstava, a ekipa je savršena...

Lela

Ova predstava je na mjestu broj 1! Genijalno!!!

Mlaćo Šejla

Đavolski dobra! 3:)

Sotona

Treći put gledam, a namjeravam i četvrti. Oduševljena sam! Svaka čast rediteljici i glumcima!

P.S. Rado, Rado, mačka si! :)

Grozdana

GLAS PUBLIKE...**“ĐAVOLJA POSLA“****TEATAR „FEDRA“ BUGOJNO**

Sve pohvale za predstavu.
Oduševljena sam
glumačkom postavom, a
posebne pohvale za Radu.
Sve nas je uspjela nasmijati.
Samira Ferizović

Odlična predstava. Ponajviše
me oduševila scenografija.
Šejla

Đavolski dobra predstava.
Šejma

Predstava je
vrhunska. Oduševila me
uloga Jakše, zbog lakoće u igri.
Lejla

Predstava je odlična, a najviše mi se svidjelo kako se đavolica smije. Uglavnom, sve pohvale
glumačkoj ekipi.
Adnan

Sve pohvale za režiju. Predstava je odlična i ni u jednom trenutku nije dosadna.
Mirsad

PREDSTAVLJAMO..

ILHANA BUŠATLIĆ

Ilhana je mlada, atraktivna plavuša, inače član Teatra FEDRA :)).

U početku našeg intervjuja dala nam je upute da traži visokog, crnog neženju, ali je ubrzo shvatila da je ovo intervju za ozbiljan bilten.

Na početku svoje karijere u pozorištu je bila kostimograf, a prvu ulogu je odigrala u predstavi „Ja ili neko drugi“ prije dvije godine. Ovo joj je bila prva kompleksnija uloga i bojala se da, kako kaže, „visi“ na sceni, ali dobila je povratnu informaciju da ne „visi“ i zbog toga je veoma zadovoljna svojom izvedbom.

P.S. Kaže da je slobodna i nada se da neće biti još dugo ! :))

Jasmina, Amel i Suad su dugogodišnji članovi teatra FEDRA

RAZGOVOR SA...

SENADA MILANOVIĆ

Razgovaramo sa Senadom Milanović, rediteljem večerašnje predstave. Zaposlena je kao profesorica bosanskog jezika u Gimnaziji Bugojno, gdje je samoinicijativno pokrenula dramsku sekciju, što nedvojbeno svjedoči o njenoj ljubavi prema pozorištu.

Zanimalo nas je da nam kaže nešto više o svom angažmanu u FEDRI i njenim aktivnostima.

Naš teatar se afirmisao i prepoznatljiv je ne samo u Bosni i Hercegovini, već i izvan njenih granica, kako po velikoj produkciji predstava i kvalitetu istih, tako i po entuzijazmu svih naših članova, što meni kao reditelju predstavlja neizmjereno zadovoljstvo i u velikoj mjeri olakšava rad. Godišnje imamo 3-4 premijere na sve tri scene,

te brojne reprize i gostovanja. Svake godine sam angažovana kao reditelj ili dramaturg, a u posljednje vrijeme i kao glumica, tako da iza sebe imam dvadesetak predstava. I pored velikog broja predstava, mogla bih izdvojiti jednu predstavu koja mi je najdraža, najznačajnija i za koju sam posebno vezana, a to su „Igre u pijesku“ u kojoj glume Senad Milanović i Amina Omerović, a koja je pokupila brojne nagrade na festivalima širom regiona. Posebno bih izdvojila gostovanja u Geteborgu i u Lidköpingu, gdje smo bili gosti umjetničkog udruženja Spektrum.

Obzirom da je porodica Milanović na različite načine aktivno uključena u sva dešavanja Fedre, pitali smo je da nam kaže nešto više kako je do toga došlo.

Moja porodica živi umjetnost, književnost, pozorište... Moj muž Nedžad je profesor književnosti, pisac, član FEDRE; mlađi sin Nedim glumi u pozorištu od vrtića, a stariji sin Senad je svoj dugogodišnji angažman u FEDRI krunisao tako što je upisao glumu na Akademiji umjetnosti u Banjoj Luci. Od malih nogu pokušavala sam da sinove naučim da prepoznaju istinske vrijednosti u životu, a umjetnost jeste vrijednost, jeste potreba za lijepim. Mladi imaju tu potrebu, samo ih treba usmjeriti. Iako organizacija teatarskih festivala nije nimalo lagan posao, mi svi uživamo u tome i iznova se radujemo druženju, predstavama, gostima, i, naravno, našoj publici.

P.S. Prisiljena sam da o reditelju pišem u superlativima kako bih sačuvala posao. :) :)

TREĆI DAN FESTIVALA...

TREĆI DAN FESTIVALA...

VEČERAS...

**Gradsko pozorište Jazavac
Studio Jazavac**

**MAGAREĆE GODINE
Branko Ćopić**

REDITELJ: Belinda Božičković

Igraju:

DEDA BRANKO - Boško Đurđević

UNUK PETAR - David Crnčević

PREFEKT - Zlatan Vidović

JOVO ŠKANDAL - Bojan Kolopić

SMRDONJA - Miloš Petković/Danilo Kerkez

BAJA BAJAZIT - Milorad Nikšić/ Marko Nedeljković

DULE DABIĆ - Ognjen Popović/Marko Vukosav

BRANKO - Drago Batar

KRSTO BUVA - Delibor Tešanović/Dragan Vučić

BRAĆA MANDIĆI, BLIZANCI - Branka Trbić i Minja Marković/ Nikola Janošević i Aleksandar Ristanović

HAMID RUS - Nikolina Topić/Tamara Lukić/Belinda Božičković

ZORA - Ena Kristina Matošević/Blanka Knežević/Nataša Perić

MARA - Nataša Trivić/Ranka Marčeta/Smiljana Marinković

JELA - Marija Tomić/Neda Šegrt

DRAMATIZACIJA: Radmila Smiljanić

KOSTIMOGRAF I SCENOGRAF: Nevena Milašinović

AUTOR MUZIKE: Boris Šavija

O POZORIŠTU...

GRADSKO POZORIŠTE JAZAVAC osnovano je 2006. godine kao neprofitna organizacija sa ciljem da postane pozorište jasnog i prepoznatljivog identiteta, prije svega kroz vlastitu produkciju i prikazivačku djelatnost, a zatim i kroz ostale programske djelatnosti.

Misija Gradskog pozorišta Jazavac je uključivanje pozorišne umjetnosti u programe obrazovnih institucija, te edukacija djece, mladih i odraslih i poboljšanje njihovog međusobnog razumijevanja kroz pozorišne predstave i druge programe iz oblasti kulture.

U skladu sa svojom misijom Gradsko pozorište Jazavac nastoji da, kroz animiranje i angažovanje prvenstveno mladih, uđe u odnos interakcije sa okruženjem i doprinese dugoročnom razvoju kulturne scene Grada Banja Luka.

Gradsko pozorište Jazavac je pozorište koje se prvenstveno bavi aktuelnim socijalnim temama. Pozorište je mjesto istraživanja, kroz njihove predstave postavljaju publici i sebi samima pitanja vezana za vrijeme i mjesto u kojem živimo. Mjesto su afirmacije mladih umjetnika, animacije i provokacije publike. Njihova vrata širom su otvorena za najmlađe pisce i reditelje.

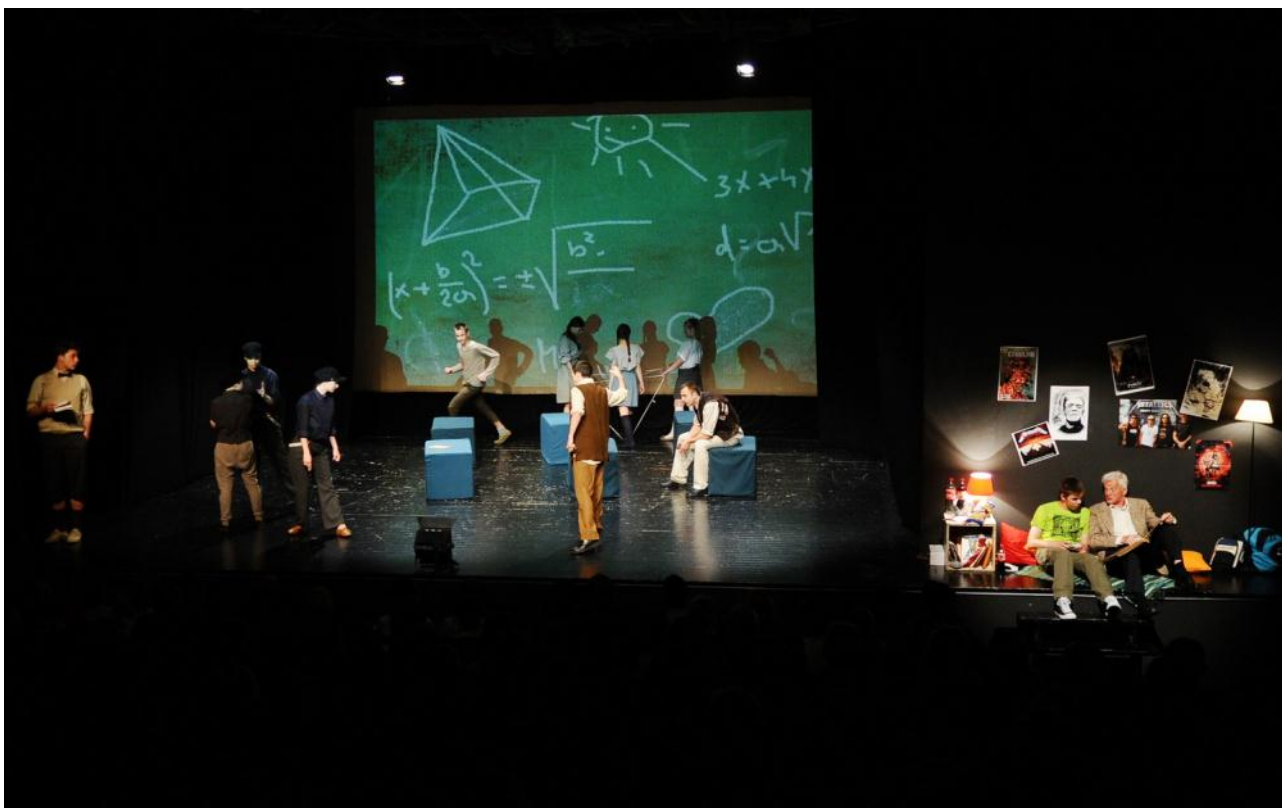
Paralelno razvijaju četiri programa:

Večernja scena

Međunarodni festival mladog glumc ZAPLET

Studio Jazavac

Scena za djecu – JUHU scena.

O PREDSTAVI...

RIJEČ REDITELJICE...

Dok čitamo roman „Magareće godine“ imamo mnogo prostora da povlačimo paralele između djetinjstva dječaka ranih tridesetih godina u internatu i svog djetinjstva ili djetinjstva današnjih klinaca. Tim više ima prostora da se razmišlja o tom vremenu, vremenu djetinjstva naših baka i djedova. To je bilo vrijeme bogatog duha, stvaralaštva, vrijeme u kojem još nisu bile dominirale vrijednosti sa

zapada. Vrijeme u kojem je život tih dječaka bio ljepši, pa možda i romantičniji. To bi upravo i trebalo da bude onaj suštinski motiv koji treba da nas navede da su uvijek i ponovo vraćamo ovom, kao i drugim, romanima Branka Ćopića.

O REDITELJICI...

BELINDA BOŽIČKOVIĆ rođena je u 25.04.1989. u Zavidovićima. Nakon osnovne i srednje škole, upisuje glumu na Akademiji umjetnosti u Banjoj Luci. Studirala je u klasi profesora Željka Mitrovića. Trenutno je student druge godine režije u klasi profesora Nenada Bojića.

SUTRA UJUTRO...

**NEVID
Teatar**

**PUSTOLOVINA BOLETA KOMETE
Gradsko pozorište Jazavac**

**AUTOR TEKSTA, REDITELJ, AUTOR I IZVOĐAČ MUZIKE, ANIMACIJE, ILUS-
TRACIJE I DIZAJN: Marko Dukić**

Igra: Smiljana Marinković

KOSTIMOGRAF I IZRADA REKVIZITE: Nina Popović

DIZAJNER ZVUKA: Albert Savić

Off: Aleksandra Spasojević

Goran Damjanac

Nina Popović

Marko Dukić

Dejan Andrić

O POZORIŠTU...

NEVID TEATAR je teatarska trupa iz Banje Luke koja za cilj ima realizovanje i prikazivanje (predstavljanje) kvalitetnih djela umjetničkog stvaralaštva, što podrazumijeva produkciju i promociju nekonvencionalnog umjetničkog, a posebno teatarskog izražavanja, produkcijom predstava i performansa, podsticanjem stvaralaštva, kreativnosti, originalnosti, animacijom i obrazovanjem stanovništva.

Istražujemo savremene umjetničke forme i izraze, afirmišemo mlade stvaraoce koji svojim radom reflektuju kvalitet i talenat, stimulišemo intelektualne i stvaralačke potencijale djece, mladih i odraslih, u svrhu usmjeravanja ka stvaralaštvu i razvijanja svijesti o potrebi kritičkog mišljenja i odlučivanja u svim oblastima društvenog života.

Imaju za cilj postati najvažniji nekonvencionalni teatar u regiji, inovativni i obrazovni model urbanog preporoda zajednice.

O PREDSTAVI...

PUSTOLOVINE BOLETA KOMETE

je animirana bajka za djecu, mlade i odrasle, autorski projekat Marka Dukića. Ova predstava predstavlja nastavak saradnje dva najmlađa banjalučka pozorišta – Nevid teatra i Gradskog pozorišta Jazavac koja su zajedničkim

snagama realizovala ovaj projekat.

PUSTOLOVINE BOLETA KOMETE prikazuje fantastični dramaturški sklop u kojem se čudesno isprepliću živa glumačka igra, projektovana animacija na platnu, zvučni i svjetlosni efekti. Priča govori o dječaku Boletu Kometi koji je u potrazi za svojim nestalim ocem, otetim od strane Sum Suma, bića iz svemira. Bole Kometa na svom putu proživljava nevjerovatne situacije: put u pustinju i kroz morsku oluju, silazak na dno mora i duboko u zemlju, te putovanje kroz svemirske crvotočine do drugih planeta.

O REŽISERU...

MARKO DUKIĆ je grafički i video dizajner, jedan od osnivača nekonvencionalne teatarske trupe „Nevid teatar“ iz Banjaluke u kojem obavlja poslove izvođača, koreografa, muzičara, grafičkog dizajnera, animatora i tehničkog direktora.

Do sada je u Nevid teatru radio na projektima: „Pustolovine boleta komete“ (Autor teksta, reditelj, autor i izvođač muzike, animacija, ilustracija i dizajn); „Art poezija“ (dizajn); „Zvāće se Hamlet“ (koautor, koreograf scenskog pokreta, izvođač/ muzičar, dizajner vizuelnog identiteta); „Moćni Ć protiv Dekokrada“ (dizajn, scenario, montaža, animacija, Dekokrad); „Eros škrt na strijeli“ (koreograf i plesač); „Tito ovdje nije bio“ (izvođač); „Slučajevi“ (glumac, dizajner grafičkog programa u projektu i koreograf scenskog pokreta); „Arto luda“ (dizajner promotivnog materijala i svjetlosnih efekata).

Igrao u predstavama: „Kako su postale ružne reči“, „Braća“ (Gabrijel), koreograf scenskog pokreta „Lijepi, Veliki, Jaki“, video art za predstavu „Smog, Out!“, koreograf scenskog poketa „Biberče“, „Životinjska farma“, Video reklama za predstavu „Hanibal podzemni“, dizajner i vizuelni identitet plesnog studija „City Jazz“ od 2000. godine. Bivši prvak standardnih i latinoameričkih plesova kao i prvak show-dance u solo kategoriji.

TEORIJA KOJA HODA...

ANA VUJANOVIĆ

FORMULA „UMJETNOST KAO ODRAZ DRUŠTVA“ I POSTSTRUKTURALISTIČKA MATERIJALISTIČKA TEORIJA

Jedno od najstarijih shvatanja umjetnosti i njenog odnosa prema društvu jeste da „umjetnost odražava društvo u kojem nastaje“.

Međutim, iako na prvi pogled izgleda da je sve jasno u vezi sa ovom formulacijom, vjerovatno nema dvosmislenije istine o umjetnosti od ove. Mislim da se dosta neproblematično možemo složiti sa tvrdnjom da je umjetničko djelo omogućeno, uslovljeno i određeno svojim društvenim kontekstom, počevši od tehničkih pronalazaka koji utiču na razvoj umjetničkih medija, preko aktualnih društvenih tema kojima se umjetnici bave, pa do dominacije određene ideologije koja određuje način na koji umjetnost (umjetnik) interpretira određene teme itd. Polazeći od toga, a prema ponuđenoj formuli, mnoga umjetnička djela (posebno realistička i naturalistička, angažovani teatar, soc-realističko slikarstvo) bi se već na osnovu svog sadržaja prilično (o)lako mogla smjestiti u kontekst u kojem su nastala, tj. izgleda kao da bi se taj kontekst mogao prepoznati u djelu, jer ga djelo „ogleda“.

Problem će biti veći ako na ovaj način kontekstualno pokušamo da odredimo mrtvu prirodu impresionističkog slikarstva, simbolističku poeziju, ljubavni roman, dramu apsurdna, minimalističku muziku, apstraktno slikarstvo i skulpturu. Njihov sadržaj ne odražava nikakvo konkretno društvo, niti ova djela svojim temama eksplicitno govore o nekim istinama svog društva. Ili čak: iz ovih djela kao da su isključeni svi društveni sadržaji i konkretne teme. Već na osnovu ponuđenih problema možemo utvrditi da je formula „umjetnost odražava društvo“ nepotpuna i da se ne može primijeniti na cjelokupno umjetničko stvaralaštvo.

Ipak, ovako jednostavno i površno izvedena kritika nije razlog zbog kojeg sam uvela ovu formulu. Ponuđena formula zasniva se na jednoj prećutnoj pretpostavci kojom ću se ovdje baviti. Zamisao „ogledanja“ implicitno podrazumijeva da se umjetnost nalazi izvan društva, da je izdvojena od njega pa time i u mogućnosti da ga „ogleda“. Zamisao umjetnika, koji stoji na tom izdvojenom i privilegovanom mjestu, sa kojeg se društvo (objekti, amorfne mase, haotična svijest itd.) pred njim pojavljuje kao „neutralni pejzaž“ neposredno je određena humanističkim konceptom slobodnog i aktivnog subjekta. Takvog umjetnika, kakav u historiji ranije nije postojao, uspostavio je tek moderni humanizam kao jednu od svojih idealnih figura. Zamisao takvog položaja umjetnosti u odnosu na društvo radikalno kritikuju, sa aspekta materijalističke teorije, članovi redakcije časopisa Problemi-Razprave u jednom uvodnom članku:

„Nije istina da bi na jednoj strani trebalo da bude umjetnost kao znak, a da taj znak odražava društveni sadržaj koji bi bio na drugoj strani. Radi se o tome da je sama umjetnost, kao znak, imanentna društvenoj praksi, odnosno: da je upravo taj odnos spoljašnjosti, koji je karakterističan za odnos umjetnika prema društvenoj praksi, jedna unutrašnja spoljašnjost i da se tom unutrašnjom spoljašnjošću tek konstituiše sam društveni sadržaj koji umjetnost potom odražava.“

TEORIJA KOJA HODA...

Ova tvrdnja prije svega negira zamisao mehaničkog odražavanja društva u umjetnosti. Njihova kritika nas dalje vodi do teze da se društveni sadržaj uspostavlja ne na polju sadržaja djela, nego na nivou njegovog medija, jezika koji je dio društvene prakse i koji pokazuje društveni sadržaj koji ga omogućava i uslovljava. To znači da ne samo da umjetničko djelo i umjetnik nisu izolovani (neutralni) od svog konteksta, već nastaju usred tog konteksta. Umjetnost je unutar-društvena praksa. To ne znači da je treba posmatrati kao „dio cjeline koji ogleda cjelinu“ – naprotiv, ono što djelo predstavlja kao društveni sadržaj nije sadržaj društva. Ono što djelo govori o društvu je ono što je dopušteno da se u djelu necenzurisano pojavi. Društveni sadržaj se u djelu javlja/pokazuje kao rezultat procesa i organizacije, ekonomije 'teksta', materijalnosti medija, kao rezultat označiteljske prakse. Djelo dakle konstituiše ono što je iz njegovog sadržaja isključeno, cenzurisano (materijalnost medija, proces, uslovi i tehnike) a čime ono pokazuje društveni kontekst u kojem nastaje. U tom smislu, istina o društvu se intencionalno može pojaviti na planu sadržaja umjetničkog djela (označeno) ali ona nikako nije podudarna sa istinom društva koja se uspostavlja na planu organizacije djela (označitelj) kao efekat njegovog kulturnog, političkog ili ekonomskog konteksta.

KLOŠARENILO...

EDO VON KORJENIĆ, VON OVO VON ONO...

BUGOJNALIJE

POŠTOVANJE ZAKONA

Zašto u Bugojnu ima toliko cuka lotalica po ulicama?
Poštujte se zakon o zabrani upotrebe psećeg mesa u ćevapima.

MLADA

U jednom bugojanskom selu poslije prve bračne noći poslali ujutro mladu da donese vode.
Pitali je: "Jel otekla?"
"A jest, sve me boli."

NIJE ZNAO

Momčina se oženio. Poslije prve bračne noći hoće da se odijeli. Pitali ga zašto. Nije znao da mu ni babo ni majka ne valjaju.

ŠARENI BUREK

Kako muškarci prave šareni burek? Pola krompira ogule, pola ne ogule.

BOSANSKA IKEBANA

Kad odeš na sijelo i vratiš se kući sa dva-tri noža u leđima.

A ŠTA ĆU JA VEČERAS?

Umre nekom Kuprešaninu iznenada žena. Sahraniše jadnicu kako red i običaji nalažu, a novopečeni udovac suzu sa suzom goni, jauče cijeli dan i nikako ne prestaje. Tješila ga sva rodbina, prijatelji, komšije.

"Naći ćemo ti drugu, i mlađu i ljepšu i bolju", ali ne pomaže. Na kraju ga iscrpljeni tješitelji zapitaše što toliko plače kad ima toliko žena na svijetu. On će na to u ronilačkim suzama:
"A šta ću ja večeras?"

CINDILI MINDILI

Dvojica prijatelja iz Bugojna sa ženama i djecom ljetovali su zajedno na moru. Jedna se teta dovezala na plaži za njihovog namlađeg gologuzog dječaka što se brčkao u plićaku i igrao u pijesku, pa malo-malo ovog povuče za čunu i mrdni je tamo, potegni je vamo, gore pa dolje, sve mu tepajući cindili mindili i tako povazan.

Dosadilo to malom bezgaćonjici, pa će ti jedno jutro:
"Nemoj meni više, teto, molim te, de malo mom babi!"

MUŠKE GAĆE ZA GLAVU

Prema Oslobođenju od 24.12.1995.godine, zabilježio je novinar prethodnog petka sljedeće:
Na bugojanskom buvljaku vikala jedna Romkinja na sav glas:
"Muške gaće za glavu, muške gaće za glavu..." Našli se tu neki Dalmatinci, Splićani, pa će začuđeno: "Kakve su to muške gaće za glavu?" Vidjela Romkinja po govoru da nisu iz Bosne, pa će im uz osmijeh pokazujući bijele zube: "U Bosni se "glava" ne nosi na ramenu, već u gaćama."

RAZOTKRIVANJE POSLOVICE...

UJO VUK MAGARCA

Živjeli su u brdima odvojeni od svijeta. Do njih su mogli doći samo uskom planinskom stazom. Čuvali su ovce i koze i jednom mjesečno odlazili u grad da prodaju sir. Njihovi stariji su mijenjali sir za jabuke, šljive i kruške koje nisu uspijevale u njihovim vrletima. Kila sira-šest kila jabuka, pet kila šljiva ili tri kile krušaka. Svi su bili zadovoljni, a oni su se vraćali kući natovarivši voće na magarad. Pjevali su horski uvijek istu pjesmu:

*Evo vama sira, dajte nama voća,
mala moja, velka je skupoća.*

Magarci su ih gledali sa očitom dosadom u očima. To je trajalo godinama, a onda su izmišljene pare, tako da su oni prodavali sir, uzimali pare i onda kupovali voće.

Kaže jedan: „Lakše je bilo našim starima, evo sir, daj voće, a sad evo sir, daj pare, evo pare, daj voće.“

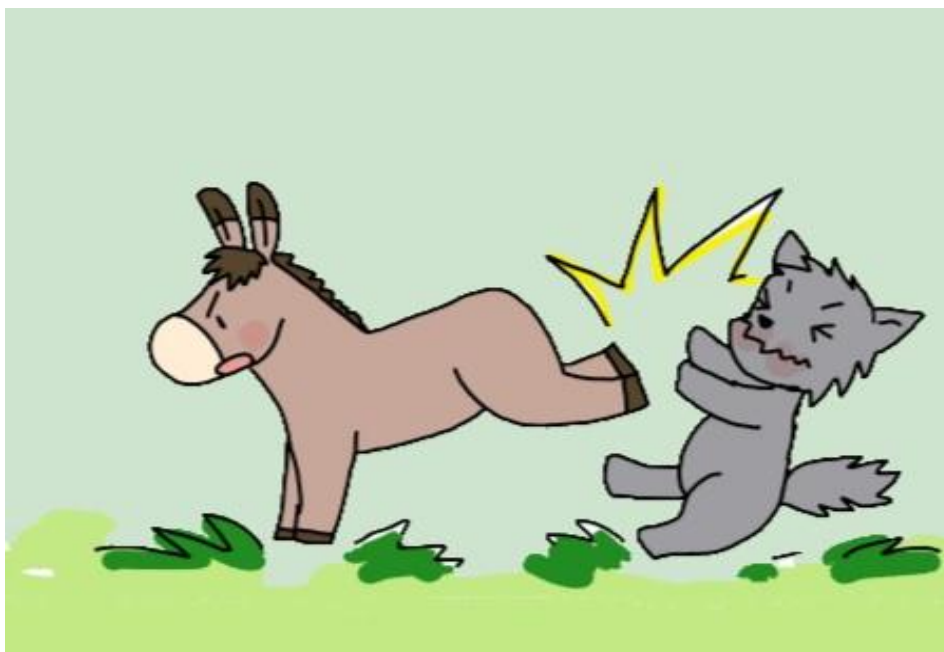
„U čemu je problem“, upita ga neko.

„U parama“, reče on, ne znajući koliko je vidovit bio.

Sve se mijenjalo osim magaraca. Magarci su uvijek magarci. Kako nekad tako i danas. Magarca uvijek možeš prepoznati, jer je isti, odaje ga glava. Konja ima različitih, trkačih, brdskih i tako, ali magarci su isti. Što se ono kaže „Magarac je magarac, ne možeš od magarca učiniti trkačeg konja.“ Ipak, bio je među njima jedan baš tvrdoglav magarac, ono baš. Kad on stane, ne možeš ga pokrenuti. Vraćali su se i u pola brda seon zaustavio i ukopao u zemlju. Molili su ga. Ništa. Tukli su ga. Ništa. Kaže onaj jedan: „Haj ga jebi, ostavi ga.“ Ostali su slegli ramenima i nastavili put. Odjednom se nešto začulo. Njihov magarac proleti pored njih sve njišteći, a sepeti puni jabuka su ga zanosili u krivinama. Kad su ga stigli, vidjeli su da je krvav na sapima.

Pregledaše ga i ovaj jedan zaključio: „Ujo vuk magarca.“

Ova rečenica postade poslovice koja se uglavnom koristi u situacijama kad neki magarac stane, pa ga ujede vuk i on proleti pored svih ostalih. Njišteći.

OBAZIRANJA...

FEDRO: Dobra Rada, dobra!

FEDRINICA: Tebi je dobra svaka što se guza okolo.

FEDRO: Postala si baš čangrizava. Šta sam ružno rekao?

FEDRINICA: Sve si ružno reko, što nisi primijetio onu muškadiju, nego Radu?

FEDRO: Žao mi je što je prolila onu vodu.

FEDRINICA: Znam te puško kad si pištolj bila.

FEDRO: Opa, izražavamo se u poslovicama.

FEDRINICA: Meni opet žao onog kritičara.

FEDRO: Što ti je njega žao?

FEDRINICA: Pa zbog stolice.

FEDRO: Kakve stolice?

FEDRINICA: Čuj kakve, tvrde stolice, vidio si koliko stenje u hali.

FEDRO: Razumijem ga u potpunosti, jednom sam mislio da su meni oči ispale.

FEDRINICA: Hahaha, znam, to ono kad je nestalo struje, a ti se natezo u zahodu.

FEDRO: Ne pozljeđuj stare rane.

FEDRINICA: Jesi to ti pjesnik posto? Da te nije posjetila ona đavolica iz predstave i dala ti talenat?

FEDRO: Volio bih da tebe posjeti onaj glumac s pištoljem, da vidim kako bi njemu odgovarala na svaku.

FEDRINICA: Šta će njemu pištolj, vidio si momčine koliki je.

FEDRO: Ne želim pričati o veličini, jer stičem dojam da je svako bolji od mene.

FEDRINICA: Ne fali ni tebi baš puno...

FEDRO: Fali tebi daska u glavi! Šta daska, fali ti komplet japija, samo mi živce čupaš.

FEDRINICA: Oprosti, izvini, neću više nikad.

(sebi u njedra) Kud te ne ostavih u mladosti svojoj ranoj... Čuj mene i stihova.

DIREKTOR FESTIVALA:	SARADNICI FESTIVALA:	SELEKTOR:
Vahid Duraković	Jasmina Mlačo	Vojo Vujanović
KOORDINATOR FESTIVALA:	Melisa Sabitović	STRUČNI ŽIRI:
Sanel Ugarak	Samir Nuhić	Dr.sc. Ljiljana Čekić
PR FESTIVALA:	Almir Mujagić	Prof.dr. Sulejman Bosto
Amar Ferizović	Ermina Musić	Faketa Salihbegović– Avdagić
	Senada Milanović	ORGANIZACIONI ODBOR:
REDAKCIJA BILTENA:	Rea Vučić	Hasan Ajkunić-predsjednik
Nedžad Milanović, urednik		Senada Milanović
Vedrana Kisić, tehnički urednik	ŽIRI PUBLIKE:	Suad Velagić
Edna Supur	Almir Mujagić	Edin Čatić Bato
Ines Jusufbašić	Vlatko Glavaš	Ermina Musić
Medina Spahić	Mia Maros	Sanel Ugarak
Suad Velagić	Munevera Bešlagić	Nedžad Milanović
Mirzet Ždralović, fotograf	Vedrana Marinović	Željko Luleđija
SARADNICI BILTENA:	Edo Korjenić	Antonio Džolan
Edvin Supur	Nedim Milanović	Samir Nuhić
Lamija Mlačo	Ibrica Čustić	Amel Ugarak
Lejla Mujić	Željko Luleđija	Vahid Duraković
Šejla Sadiković	Denis Demša	UREDNICI I INTERNET
Amila Velagić	UMJETNIČKO VIJEĆE FESTIVALA:	STRANICE:
Emil Ždralović	Anto Bilić -predsjednik	Edin Čatić Bato
TEHNIČKA EKIPA:	Jesenko Muzaferija	Mulhari Agić
Senad Imamović Struja	Željko Milošević	VANJSKI SARADNICI:
Edin Čatić Bato	Ermina Musić	Maida May
Azem Duraković	Senada Milanović	Edo Korjenić
Jusuf Hozić Caci	Goran Jokić	
	Vahid Duraković	
	DIZAJN-PLAKAT-NASLOVNICA:	
	Antonio Džolan	

VAŽNI BROJEVI I SERVISNE INFORMACIJE:

POLICIJA 122– VATROGASCI 123-HITNA POMOĆ-124 PORTIRNICA KSC-a 030/509-722– AUTOBUSNA STANICA 030/251-789-MOTEL GENEX
 030/254-023-DIREKTOR FESTIVALA 030/509-720-UREDNIK BILTENA 061/796-877– KOORDINATOR FESTIVALA 061/639-647
 Preporučujemo vam da svratite na osvježanje u Caffe Look (šetalište uCentru grada) ili u Caffe HOLLYWOOD i Pizzeria LITTLE BIG (plato KSC-a)